

LIST IZLAZI TJEDNO. GODIŠNJA PRETPLATA 30 DIN. ZA INOZEMSTVO 60.— OGLASI PO NAROČITOJ TARIFI.

GODINA VII. BROJ 33.
SIBENIK, 16. kolovoza 1936.

RUKOPISI SE NE VRAĆAJU — ADRESA UREDNIŠTVA I UPRAVE: SIBENIK pp. 17.

Više i bezobzirnije

Ludo je zatvarati oči pred opasnošću; zatvarati oči kad prema nama juri brzovlak, samo da ne vidimo kako će nas doskora pregaziti. Ludo je to, kao što je i nerazumno okrenuti leđa požaru, da ne gledamo kako se širi i približava našoj kući.

Priznajmo otvoreno: Komunizam je savremen. I širi se nevjerojatnom brzinom, kao i sve što je savremeno. Kod nekih je komunizam moda, ali zapali bismo u strašnu pogrešku kad bismo smatrali daje čitav komunistički pokret samo prolazni hir obijesne diktatorice — mode.

Komunizam je široka, vrtložna i zamučena rijeka koja ima svoj izvor. A nama taj izvor nije nepoznat. Imenuju ga omraženim imenom: KAPITALIZAM. — Pa ako već govorimo o uzroku i posljedicama, kapitalizam ćemo morati nazvati uzrokom, a komunizam posljedicom.

Naši kršćanski nazori, koji su prepojeni idejom Boga i vječnosti, idejom duše i nadnaravnosti, u nepomirljivom su stavu prema bezbožnom i zemaljskom, bezduhovnom i stopostotnom tjelesnom komunizmu. Zato mi za nj i ne možemo imati drugo nego riječ osude.

Nu gledajući na komunizam kao na posljedicu kapitalizma, moramo sve svoje raspoložive streljce uperiti proti sudbonosnom luciferskom uzroku komunizma, proti kapitalizmu.

Naša borba proti bezbožnom i, zapravo, protusocijalnom komunizmu neće imati vidljivih uspjeha sve dotle dok nam ne uspije zgnječiti glavu kapitalističkom zmaju. I, makar se kome činilo čudno, **NAŠE JE UVJERENJE DA SE TREBA VIŠE I BEZOBZIRNIJE BORITI PROTI KAPITALIZMU NEGO PROTI KOMUNIZMU.**

I komunizam, i kapitalizam su protukršćanski i protivjerski. Ni jedan ni drugi ne priznaje nikakve duhovne vrednote. Pa ipak se u komunizmu nalazi bar jedna misao i biljeg kršćanstva, misao: međusobne povezanosti, uzajamnosti, zajedništva. A u kapitalizmu nema ni jedne jedine kršćanske misli!

Sve se ipak ne može progutati!

Prilikom zбора u Vodicama

Mi ne govorimo — Mjesto nas imaju riječ: dr Vlatko Maček, dr Ivan Pernar, dr Ž. Šol, Milutin Majer

Seljačka Sloga iz Sibenika priredila je prošle nedjelje 9 t. mj. popodnevni izlet u Vodice. Osim velikog broja građana, koji su se dovezli u trima motornim ladama, dojedrilo je u manjim ribarskim ladama i nekoliko skupina iz najbliže okolice.

Mnogo svijeta, iz Vodica i iz drugih mjesta, bilo se sleglo na prostranoj poljani, gdje se održao zbor. Govorilo je nekoliko govornika.

Samo ćemo nešto spomenuti. Na zboru je jedan rekao: Vi ste pogodeni krupom; OVE VAS JE GODINE I BOG ZABORAVIO. —

Ova riječ je tako nezgodno ispalila, da je svako kršćansko srce bilo duboko povrijeđeno. Međutim crveni tipovi bili su tom riječju ugodno iznenađeni, pa su se, kroz veselu atmosferu, koja je kod njih tada nastala, čuli poklici: „DOLI S NJIM!“ (t. j. Bogom) — „NEMA GA“ (t. j. Boga).

Poslije, izazvani od jednog govornika, koji u onom trenutku valjda i nije bio toga svijestan, padali su iz crvenih ustiju poklici: — Doli popovi! Ubiti!...

ONČISTI CRVENI TIPOVI, KOJI SU IZBACIVALI IZ SVOJIH GRCLA SPOMENUTE POKLIKE, VIKALI SU U CASU KAD SU GOSTI IZ SIBENIKA ODLAZILI: DOLI MAČEK! DOLI HRVATSKA! (Zna se za neke i poimence koji su te poklike čuli.)

Što bi na to odgovorio vođa hrvatskog naroda dr Vladko Maček?

U svojoj izjavi, danoj zagrebačkom tjedniku „Nedjelja“ 28 VII 1935,

Većina strada; i dok su životinje bolje opskrbljene životnim namirnicama nego milijuni današnjih bijednika, zar oni mogu potpuno mirno gledati »kako se u naše vrijeme ne samo gomilaju bogatstva, nego se i prikuplja golema moć i despotska ekonomska prevlast kod nekolicine, koji većinom nisu vlasnici, nego samo čuvari i upravitelji kod njih položenoga kapitala, s kojim oni po miloj volji upravljaju.« (Papa Pio XI).

Nećemo se čuditi odgovoru gladnih masa, kad upoznamo grijehe kapitalizma. A ti grijesi su teški i preteški, pa vaze do neba za osvetom.

Trgovački ured američke vlade u Washingtonu objelodanio je u svoje vrijeme jezive podatke o načinu kapitalističkog gospodarstva. Kapitalisti, da izdrže visoke cijene raznih proizvoda u godini 1935, ovo su učinili:

rekao je: „Naš seljak znađe što njemu znači vjera njegova. On s Bogom počima i svršava svaki svoj posao. Iz vjere crpi snagu za svoj mukotrpan posao i utjehu u danima nevolje i progonstva.“

Dr Ivan Pernar, jedan od prvih ličnosti u hrvatskom narodnom pokretu, svečano je izjavio pri otkriću spomen-ploče dr Anti Starčeviću u Pazarištu 24 svibnja t. g., pred 15,000 ljudi: „Ko zatire vjeru u Boga, taj naviješta savezništvo s vragom, t. j. taj se bori za pobjedu nepravde, laži, licemjerstva, tiranije i okrutnosti.“

Pa onda prigodom blagoslova kamena temeljca za novu župnu crkvu sv. Terezije od Maloga Isusa u Zagrebu, dr Pernar, kao naročiti izaslanik dra Mačeka, govorio je: „Mi svi želimo da nam budu naše crkve izvori vjere i budni regulatori cjelokupnog kršćanskog življenja. Želimo da nam budu svećenici pravi Božji službenici, a u narodnom poslu jedno s narodom, t. j. njegovi pomagači... I s dušom kličem DA ŽIVI SLOGA HRVATSKOGA NARODA, I SVIH POZITIVNIH HRVATSKIH SNAGA! Da nam živi sv. Mati Crkva, čiji smo mi vjerni sinovi!“

Što misle vode hrvatskog naroda o komunizmu?

Dr Maček, prilikom proslave svog rodendana i imendana u prošlom mjesecu, rekao je: „Mi vodimo borbu u dva pravca: da organiziramo hrvatski seljački narod u borbi za svoju KRSČANSKU PRAVICU, i da zauvijek s leđa hrvatskog naroda nestane snaga, koja prijedi da tu pravicu ostvarimo.“

U nedjelju 27 VII o. g. selo Be-

UBrazilji su uništili sedam milijuna vreća kave; u Američkoj Uniji upotrebljeno je dva milijuna tona kukuruza kao gorivo za lokomotive, a osim toga je zaklano, bez potrebe, šest milijuna svinja. U Francuskoj, u Bretagni, bačeno je u more, samo u jednom danu, pola milijuna riba; u Los Angelosu, u Americi, izlivalo se dnevno 20.000 litara mlijeka u more!!

Dovoljni bi bili samo ti podaci o kapitalističkom duhu današnjeg društva, pa da zagrmi nebo i da se potrese zemlja u svojim temeljima. No što je to?! — Samo jedan šljunak na nepreglednom morskome žalu!

Rusija ne bi nikada bila doživjela svoju krvavu i kalvarijsku 1917 godinu, godinu strašne boljševičke revolucije, niti bi u njoj danas vladala klika komunističkih silnika sa Židovom Staljinom na čelu, da nije tamo kroz vjekove bi-

lec u zlatarskom srezu doživjelo je veliko hrvatsko narodno slavlje. Bilo je i zborovanje kao u Vodicama. Glavni govornik je bio dr Pernar. On je naročito isticao borbu Hrvata sa tolikim neprijateljima do dana današnjega. Zatim je ovako govorio o komunistima:

„Jednako su postupali i ocevi komunizma Marx i Engels, koje danas komunisti i boljševici slave kao svoje svete apostole i patrijarhe, i svaku njihovu riječ brane kao nepogrešivi nauk. Čujte braćo i sestre, kako su se vladali ti začetnici komunizma god. 1848.“

Marx i Engels su u svojim novinama pljuvali na hrvatski obraz, rugali se našim svetinjama i našoj volji za životom. Pisali su da smo nomadski barbari i cigani, i da se moramo pretvoriti u Nijemce i Mađzare.

To je pisao Engels, a Marx se izjavio sporazumnim s tim pisanjem. Engels kaže „Ali zar oni, t. j. Hrvati, smiju očekivati da će povijest nazadovati za hiljadu godinu za volju nekih sušićavih udruženja ljudi“.

„Ovakve uvrede bacaju nama u lice i sadanji komunisti, koji vele da se ne može postići ono za čim mi idemo. Međutim mi znamo što hoćemo, i mi možemo i to postići.“

Dne 2 kolovoza o. g. u sv. Jurju kraj Senja održana je velika skupština pristalica dra Mačeka. Na skupštini je govorio i dr Ž. Šol, poznati prvak b. HSS. Između ostaloga rekao je i ovo:

„Donosim vam pozdrav našeg vođe dra Mačeka i samo slogom doći ćemo do konačne pobjede... A sada Živković digao glavu i družio se sa Jeftićem, dok su prvo jedan na drugoga pljuvali. Složiše se, eda bi na vlast došli. Htjedoše nas prikazati komunistima i prevratničkim elementom, da bi tako vanjskim silama dokazati opravdanost svoga postupka. A SVAKI HRVAT KOJI BI

la nemilosrdno tlačena sloboda i na križ pribijana pravda. Godine i godine se u duši dobrog ruskog mužika skuplja jad, čemer i ogorčenje kao otrovni plinovi u kakovu skladištu, i to skladište je na koncu moralo eksplodirati i srušiti sve okolišne zgrade.

Socijalna bijeda je jedino pogodno tlo za razvoj i cvatnju komunizma. A krivac socijalne bijede je današnji mamonski, luciferski, bezdušni kapitalizam. Zato i naša borba mora biti, u prvom redu, uperena proti njemu.

Nije dosta ne bitika-pitalist; moramo biti aktivni borci, mišlju i djelom, proti kapitalizmu na djelu i u duhu.

Kriza je na vrhuncu. Pobrojimo se, svrstajmo se u redove i budimo pripralni za konačnu borbu!

Ig.

ISAO MEĐU KOMUNISTE ČINIO BI VELIKI ZLOČIN PREMA DOMOVINI.

U Zagrebu je, 8 kolovoza, održan sastanak organizacije HSS u Novoj Vesi. Govorili su prof. Findrich, Milutin Majer i dr. Josip Reberski. Tom prilikom kazao je g. Majer:

„Veliki naš vođa i učitelj Stjepan Radić rekao je: „Vjera u Boga i seljačka sloga!“ — Ja dodajem: Sloga i radnika, i obrtnika, i gospode!

Braćo i prijatelji! Jedno VELIKO ZLO javlja se u svijetu. Val komunizma uništio je Rusiju, uništava Španjolsku, a prijeti i Francuskoj. Naš narod, ističem to, nije, hvala Bogu, sklon ovoj pogubnoj zarazi. HRVATSKI NAROD NIKADA — KOMUNISTIČKI! Hrvatski narod je samo nacionalan! (Oduševljeni poklici: Tako je!) I takav će i ostati pod vodstvom svog pretsjednika dra Vladka Mačeka!

Još bismo mogli nizati mnoge izjave o dobru vjere i zlu komunizma, koje su izgovorene na skupštinama b. HSS od najvažnijih njezinih vođa, pristaša i govornika. Ali dosta je i ovo!

A oni kojih se tiče, neka se zamisle i razmisle!

Nedjeljno evanđelje

s poukom

XI. nedjelja po Duhovima

EVANĐELJE SV. MARKA 7, 3—137. U ono vrijeme, izišavši Isus iz krajeva Tirskih, dođe preko Sidona k moru Galilejskom u krajeve Deseterogradske. I dovedoše k njemu gluha i nijem, i moljahu ga, da postavi na nj ruku. I uzvši ga iz mnoštva na samo, stavi prste svoje u uši njegove, i pljunuvši takne jezik njegov. I pogledavši na nebo uzdahnu, i reče mu: Efeta, to će reći: otvori se! I odmah se otvoriše uši njegove, i razriješi se uzao jezika njegova, i govoraše dobro. I zabrani im, da nikome ne kazuju. Ali što im on veoma zabranjivaše, to oni još veoma razgllašivahu: i to veoma se divljahu govoreći: Sve je dobro učinio: i gluhe je učinio, da čuju, i nijeme, da govore.

POUKA:

Gluhi i nijem dolazi k Isusu, ili bolje: dovedu ga. Oni koji su ga doveli, vidjeli su Isusa posred gradova Deseterogradskih; vidjeli su Njegova djela, djela ljubavi dobrote i svemogućnosti. To ih je zanimalo. Računali su: evo čovjeka, evo prigode da i taj naš prijatelj, drug, brat pročuje i progovori. Prijatelji to i učinise, a Isus reče: Efeta, otvori se... i uši i usta toga nesretnika otvoriše se. On pročuje i progovori!

Strašna je sudbina biti gluhi i nijem. Za takova ne opstaje melodije zvukova; ne opstaje poklici radosti i

veselja, kao ni zapomaganja bijednika i nesretnika. Jezik mu je zatvoren, da pomoću njega odrazi osjećaje svog srca i duše. Vidi što se oko njega događa, ali ne čuje poklika niti može, da izrazi svoju nutrinu.

Eto takova bijednika dovode k Isusu. Isus mu kao vrhovni gospodar govori: Otvori se! Otvora njegove zatvorene uši i usta, i on pročuje i progovori.

Imamo danas nažalost mnogo gluhih i nijemih. Ne toliko na tijelu. Za nje se čovječanstvo briga. Otvoraju se bolnice i lječilišta za takve tjelesne nesretnike. Ali danas ima sva sila duševno gluhih i nijemih. Gluhi su da čuju istinu; ako im pričaš o najvećim ludostima, slušaju te; nu počneš li o Bogu, duši, vjeri, tada ne čuju ništa! Gluhi su. Čak i bježe, da o tome ništa ne čuju. A Ti duševni gluhi, još su više nijemi. Imaju jezik, da naprave pobunu i za jednu sitnicu, ali ka-

Socijalni pogledi

Omladina ima riječ

Pišu o nama, govore o nama — a sve bez nas, i višeput protiv nas! Radi toga danas ima riječ omladina, da sama o sebi reče svoju.

Omladina dvadesetih godina govori. Rasli smo u vrijeme svjetskog rata, kad je čovječanstvo gazilo najsvetija naravna prava, uzgajali smo se u sredini strašnih primjera posleratnog farizejstva i potpune čudoredne pokvarenosti.

Križa dvadesetogodišnjeg mladića nije toliko križa rada, kruha, već više križa duše. Kad mladić tih godina stupa u život, kad je pun volje i poleta za rad i veselje do svega što je lijepo, među svojom okolinom brzo izgubi vjeru u ideale i čudoredne vrednote koje je dobio od roditelja, škole i dobrog društva.

Strašnu i žalosnu ostavštinu ostavlja narod svojoj uzdanici.

Omladina traži posla, traži rada, a ne nalazi ga.

Taj upliv besposlenosti utječe na mladića i prouzrokuje pad njegovog čudoreda, vjere i poštenja. Ona traži i voli rad, a mjesto rada: mora prositi, kucati na vrata onih koji mu zapriječuju da svojim rukama pošteno zaradi kruh. A mnogi se znaju samo slatko nasmijati na takve molbe. I sav se idealizam pomalo ruši, kad se sve energije moraju uložiti u borbi za kruh.

Mladić tih godina dolazi u novu sredinu, nastrojenu različito. Ili se mora prilagoditi društvenom, političkom i gospodarskom redu koji je pred njime, ili mora navijestiti borbu svemu tomu. Na to drugo teško se koji odlučiti, i on nastoji, u koliko je moguće, prilagoditi se novim razmjerama.

da treba dignuti svoj glas na obranu povrijeđene vjere i njezinih pretstavnika, tada su nijemi. Često puta ih i bole te uvrede, ali oni su u tome času nijemi...

Ta gluho-nijemost je veća i strašnija od one, kojom je bolovao bolesnik današnjega evanđelja. Ovaj je gluhi i nijem za dobra ovoga svijeta, onaj za dobra vječne melodije, vječnoga blaga i sreće.

Ako su ljudi u današnjem evanđelju toga tjelesnoga gluho-nijemoga dizali pred Isusa, da ga ozdravi, koliko više mi kršćani-katolici moramo, dovesti duhovno gluho-nijeme k Isusu, da im zavikne: Otvori se!

Budimo apostoli tih gluho-nijemih. Uprimo sile, da čuju naš glas o Bogu, vjeri i duši. Govorimo jezikom, i širimo katoličku štampu, a uvijek držimo ruke svoje k Isusu, i molimo Ga, da nad tim nesretnicima progovori čudesnu riječ: Efeta — otvori se!...

Po državi

USPJESI NASIH PLESACA U BERLINU. Na Olimpijadi u Berlinu Matica Hrvatskih Kazališnih Dobrovoljaca dobila je prvu nagradu u skupini zbornih narodnih plesova. Veliki uspjeh je požela i solistinja naša zemljakinja gdica Mia Corak.

SMRT JOSIPA BUŽANA. U Zagrebu je umro naš poznati slikar seljanki i ciganki Josip Bužan.

NASIČKA AFERA. Stol Sedmorice u Zagrebu uglavnom je preinačio presudu osječkog okružnog suda u stvari našičke afeze. Neke je osuđenike oslobodio svake odgovornosti i kazne (n. pr. dra Nikolu Nikića i druge), nekima je kaznu snizio (n. pr. direktoru Sohrud od 8 godina na 8 mjeseci), a radi nekih fakata bit će ponovno rasprava pred zagrebačkim okružnim sudom.

TURISTIČKA CESTA LJUBLJANA — SUSAK. Skoro će se početi gradnjom moderne makadamske (slično asfaltu) ceste Ljubljana — Sušak, koja će biti duga 119 kilometara, a široka 8 metara. Zapadat će oko 110 do 120 milijuna dinara.

RUZMARINSKA ZADRUGA na otoku Hvaru šalje svake godine oko 80 tonaljekovitog bilja u Njemačku.

BOLNICA ZA ŽELJEZNICARE. Ministar saobraćaja odobrio je 3 milijuna dinara za gradnju željezničarske bolnice u Zagrebu, koja bi imala 200 kreveta.

IZVOZ NASEGA DUHANA. Duhanska Zadruga u Skoplju uspjela je da proda veću količinu duhana u Aleksandriji (u Egiptu) za mnogo veći cijenu negoli ga plaća monopska uprava. Sada će se u Egiptu poslati prvih 20 tisuća kilograma duhana.

NAJVEĆA VRUCINA. Za vrijeme nedavnih vrućih dana bilo je u Petrovgradu na suncu 57 stupnjeva vrućine, uslijed koje je poginulo na poslu 16 konja. Konji su pali, na nos i na usta udarila im je krv i za nekoliko minuta su crknuli.

30 HILJADA JAJA RAZLUPANIH. U Miskovičevu prevrnuo se autobus tt. Ehl iz Varaždina, natovaren sa 30 hiljada jaja, koja su se sva razlupala.

POKRALI SKOLSKE KATALOGE. U gospičkoj gimnaziji nepoznati provalnici pokrali su školske kataloge.

ŽRTVE SAVE. U Zagrebu su u ovoj sezoni kupanja već nabrojene 22 žrtve Save.

KATOLIČKI SVEČENIK GUBI ŽIVOT, DA SPASI ŽIVOT DJETETA! Javlja ju iz Baje: Kada je mladi kapelan Stjepan Rohringer pošao na Dunav u Šetnju, začuo je iznenada očajno zapomaganje. Jedan 8-godišnji dječak, koji se kupao u Dunavu, bio je zahvaćen strujom te se počeo daviti. Svećenik je smjesta skočio u rijeku te mu je uspjelo uhvatiti dječaka za kosu i odgurnuti ga na plićak, tako da se dječak mogao spasiti. No struja je sada zahvatila samoga spasitelja odvučavši ga daleko od obale. Svećenik, koji je plivao u odijelu, nije više smogao snage da se sam dočepa obale. Neki ribari, koji su ugledali

bicama obašli. I on treba da ovim divnim radnicima, koji su na izmaku svoga životnog dana, pripremi zasluzenu večeru, kako i koliko se može. On se stara i radi po vas Božji dan, i nikada svršiti. Crkva, samostan, dnevnici red, kor, bogoslužje — sve on vodi, red i upućuje. Koliko se briga za unutarnji samostanski život braće, toliko ga potežu i vani. I siromahe, i putnike, koji dolaze na njegova vrata, mora zadovoljiti.

Sigurno ovaj ne krađe Bogu dane, već ih ima i premalo da sve svrši kako bi morao i želio.

Još su tu dva mlada brata. — Evo naš i do njih. U ranu zoru su na nogama. Jedan u samostanskoj crkvi, ljeti i zimi, govori sv. Misu i ispovijeda. Dopodne i popodne u školi. Na večer katkada drži koje predavanje, jer vodi vjerska društva, učeći ih svemu dobrom. A da ne bude dosadno, okuplja mladost uz crkvenu i narodnu pjesmu, jer i Bog hoće da pjesmom služimo Njemu.

Drugi, uz ovaj isti posao, priprema se na doktorski ispit, pa nema ni časa prosta vremena.

Tako vidjesmo, što rade redovnici u samostanima. Tajne samostana nema, jer tu je vječni posao, tu je povazdašnji rad, tu se ne krađu Bogu dane, nego se baš Njemu posvećuju, za spas pojedinih i korist narodnu.

Moglo bi se još nizati i nabrajati, ali staviti ćemo točku.

Fra Ante Benutić

Podlistak

ŠTO RADE U SAMOSTANU?

Mišljenje je da se u samostanima ništa ne radi. Da tamo žive ljudi kradući Bogu dane. — Hajdemo da vidimo!

Ja sam redovnik i povesti ću Vas u moj samostan, da vidite naš život i rad.

U samostanu naći ćete tri četiri starija fratara i dva tri mlada. — Upoznajmo najprvo starije. Podimo im u sobu, jednomu po jednomu.

Neka nam prvi priča svoj život. Ima osamdeset godina. Učio je gimnaziju kao dječak, pa poslije teologiju. Dakle, svu svoju najraniju mladost posvetio je nauci. Ali, gle, kako! Pod brižnim okom svojih starijina, da je morala u svakomu njegovu djelu, u svakomu činu otsijevati ugladenost, dobrotu i poziv za više, za život koji ga čeka. I u tom životu, za koji je dao svu svoju mladost kao pripremu na nj, proveo je preko četrdeset godina.

Taj čovjek je u dugom ljudskom životu izmijenio nekoliko župa. A svaka njegova župa i danas o njemu priča kao o dobrom čovjeku. Gdje god je bio, ostavio je tragove svoga rada. Ljude u zabitnim selima i kršu, kao i njihove žene i djecu, hranio je evanđeoskim naukom, da budu odraz Evanđelja, da lakše snose svoje nevolje, da pomažu jedni druge, da svi budu

kao jedna obitelj. — I uspijevao je! Jer je on, kao njihov pastir, svakoga u selu znao, pojedine sebi dozivao: da ih uči, svjetuje i dobru puti, a svima je zajedno nedjeljom i svecem bio jedini učitelj.

Zivio je sa siromašnim našim narodom siromaški. I od svoje sirotinje, uz pripomoć župljana, gradio je i popravljao: župske kuće, crkve i kapele; doprinosao za škole i njihovu izgradnju; osnivao blagajne.

Svega je sebe davao za narod. I sad na izmaku svoga života došao je u samostan, ne da Bogu krađe dane, nego da se pripremi za vječnost, da čeka smrt. Tu živi moleći, a opet u radu za narod, jer k njemu dolaze mnogi da u svetim Sakramentima nade utjehe u svojim nevoljama i nade u svojim žalostima.

Sada podimo drugomu. Starac šezdesetih godina. Stisla ga je reuma i slabost. Nije nekoć ovaki bio, već pun zdravlja i života, kojega je dao za dobro svojega naroda. Sve bi nam mogao kazati kao i onaj kojega smo čas prije ostavili, ali ovaj, gle, kao da se pomladi kad govori o borbama i pobjedama, svojim i drugih svećenika. Kad su dolazili u razna vremena; i ovi i oni, da narod naš razdvoje, unište, ogule, opljačkaju i ime mu zadržu, ko je bio na braniku hrvatskoga roda? I on, uz pok. Dulibića i druge borbe, pronese stijeg hrvatski, da se pred njim zakunu čestiti rodoljubi: Za vjeru i dom! Tomu je geslu po-

svećivao sebe, i dugi klančci i gudure nisu mu bili nepristupačni, kao ni snijeg, ni mraz, ni bura, ni oluja — samo da naš svijet ostane: Svoj na svomu!

Sada u krstima nosi plod svoga rada, bol u zglobovima. Ali neka! — radio je za narod. I najsrtniji bi bio, kad bi mogao vidjeti svoj narod sa svim pravima. Tada bi radosno rekao: Sad otpusti slugu svoga u miru!

Pa i on ni sada ne krađe Bogu dane, već čita, moli, ispovijeda, a s oltara riječju Božjom diže srca i duše k Bogu, da ga sve blagosiva...

I treći nas brat fratara prima. — Njegov život je bila duga žrtva. Bio je profesor na redovničkim učilištima sav svoj muževni vijek. Bez plaće, bez honorara, kroz trideset i pet godina, predavao je mladosti nauku, nauku zdravu; sa izvora Istine ju je napajao, tražeći uvijek načina, da svaki njegov učenik ponese u javni život goruću zublju katoličke nauke i hrvatske svijesti.

Sada je u svojoj sobici okružen čitavom bibliotekom, pa mnogi i mnogi dolaze k njemu da traže savjeta za svoj javni rad. Staromu ni danas nije pero zardalo; uvijek, pa i u duboku noć, čita s perom u ruci.

Eto: ko su i što rade ti naši stariji fratari u samostanima.

Sada hajdemo mladima.

Prvi je tu starijina samostana. Osrednji čovjek. U njegovim rukama su oni koje smo sada po njihovim so-

dali taj tr...
svojim čar...
kasno. Sve...
Ovo je ve...
vremena,
prilikom s...
bio svoj...

HRVA...
KOMUNIS...
gorac" pr...
dinu. Tom...
zastupnik...
ostalom ka...
siji: „Ja...
koja kr...
zadobiti...
odgovorio...

POVI...
Franjeva...
kao je s...
protiv Na...
jevu, gorn...
crkvenog...
posjeda, a...
o čijepanj...
fija. Tak...
gu Apost...
nu suspen...
OPCI...
novini odr...
banovini...
savske ban...
31. t. mj...

Katoli...
BOG...
Zalo...
bi veoma...
vjerske d...
šanje sv...
sti ili p...
i takvih...
ta nemog...
Lju...
dok su n...
sv. Misi...
mačko...
svim ve...
dovitu sl...
Brig...
mješe nj...
Tako se...
brine za...
tara na...
je na nji...
a prisust...
—
nad nje...
pjenjene...
na oltar...
putnika...

Ni...
bezbrazn...
izdavaju...
životinjsk...
grafije ko...
dati bez...
Polje...
me vodil...
svjedoval...
koncu su...
pretsjedn...
slova, ge...
pravio je...
stima, a...
nografska...
nost, bez...
glase...
Borb...
nam dade...

Kina...
bi neko...
je umjetr...
škole; sv...
nost...
I kin...
gledni i...
dovanje...
štampe n...
Dok se...
samo 22...
150. Od...
dno, 19...
sečno, a...
dini. — S...
tiskara...

U...
Kato...
ali zato s...
že. Lam...
ove godi...
većao za...
I br...
bilo 475...
već 93...
Da...

dali taj tragični prizor, pojurili su brzo sa svojim čamcima u pomoć, ali je bilo prekasno. Svećenik je već nestao u valovima. — Ovo je već drugi slučaj u kratkom razmaku vremena, da je jedan katolički svećenik prilikom spašavanja tuđega života sam izgubio svoj život.

HRVATSKI ZASTUPNIK PROTIV KOMUNISTA. 2. t. mj. društvo „Hrv. Zagorac“ priredio je svoje slavlje u Varaždinu. Tom prilikom govorio je i narodni zastupnik prof. Ljud. Tomasić. Među ostalim kazao je slijedeće o Sovjetskoj Rusiji: „Ja ne znam kakva je to dobra vlada, koja kroz čitavo vrijeme vlasti nije uspjela zadobiti simpatije naroda. Na to mi nije odgovorio još nijedan komunista.“

POVUCENA TUZBA FRANJEVACA. Franjevački gvardijan iz Guče Gore povukao je sa zeničkog civilnog suda tužbu protiv Nadbiskupskog Ordinarijata u Sarajevu, gornjo-zeničke župe i gornjo-zeničkog crkvenog odbora zbog navodnog smetanja posjeda, a povodom odluke preuz. Sariaća o cijepanju zeničke župe i crkvenoga beneficija. Tako je udovoljio ultimativnom nalogu Apost. Nunciature te nije upao u uvjetnu suspenziju.

OPCINSKI IZBORI u moravskoj banovini održat će se 27. rujna, a u vrbaskoj banovini 11. listopada t. g. U 40 općina savske banovine održat će se općinski izbori 31. t. mj.

Katoličke pobjede

BOGOSLUŽJE NA MORU

Zalosna je istina da mnogi koji bi veoma lako mogli izvršivati svoje vjerske dužnosti, osobito nedjeljno slušanje sv. Mise, to ne čine radi lagodnosti ili potpune mlakosti. — Nu ima i takvih koji bi to željeli, ali više puta nemogu.

Ljudi putuju i preko oceana, i dok su na moru nemogu prisustvovati sv. Misi. Sada se međutim trudi njemačko „Društvo sv. Rafaela“ da na svim većim parobrodima organizira redovitu službu Božju.

Brigu tog društva najprije razumješe njemačka parobrodarska društva. Tako se sada „Društvo sv. Rafaela“ brine za 25 stalnih i 150 pomicnih oltara na parobrodima. I prošle godine je na njima izgovoreno 5000 sv. Misa, a prisustvovalo im je 5.000 putnika. — Dok željezna gredosija plovi nad nevidljivim dubinama i reže zapjenjene morske valove, Krist silazi na oltar, a onda u duše katoličkih putnika...

KAD SE BORE...

Ni Poljska nije bez nećudorednih bezobraznika i propalica. I tamo se izdavaju knjige koje samo podražuju životinjske nagone u čovjeku i fotografije koje čestiti čovjek ne može gledati bez crvenila na licu.

Poljska Katolička Akcija je o tome vodila računa i neprestano prosvjedovala kod državnih vlasti. Na koncu su ipak nešto uspjeli. Ministar pretsjednik i ministar unutrašnjih poslova, general Slawoj-Sladkowski, upravio je okružnicu svim upravnim vlastima, da najstrože spriječavaju pornografsku, čudoredno prljavu književnost, bezobrazne slike i nedolične oglase.

Borba uvijek ima uspjeha. Poljaci nam dadoše primjer!

TISKANA RIJEČ

Kina nije tako nekulturna, kako bi neko mogao misliti. Ima i ona svoje umjetničke muzeje, srednje i visoke škole; svoje novine, listove i književnost.

I kineski katolici nisu tako neugledni i nezapaženi. Njihovo napredovanje je vidno. Statistika katoličke štampe nam o tome jasno svjedoči. — Dok se u Kini godine 1927 tiskalo samo 22 katolička lista, danas ih ima 150. Od tih izlaze 3 dnevno, 11 tjedno, 19 više puta u mjesecu, 44 mjesečno, a ostali po nekoliko puta u godini. — Sve se to tiska u 26 katoličkih tiskara.

U KANADI SE MNOŽE

Katolici u Kanadi nisu u većini, ali zato se svake godine sve više množe. Lani ih je bilo oko 4.458.390, a ove godine se taj milijunski broj povećao za 110 tisuća.

I broj župa se povećao; lani ih je bilo 4756, a otada su se ustanovile već 93 nove.

Da svi postanemo jedno!

S narodom za Katolicizam

Rad naše buduće inteligencije

Naš je nacionalni život u prošlim decenijama bio pun kulturnih, političkih, socijalnih i religioznih slomova, jer nijesmo imali u dostatnom broju duhovno jake hrvatske katoličke inteligencije, koja ne prodaje za novčić ni svoje Hrvatsvo ni svoj Katolicizam. Naša je inteligencija, duhovno heterogona i rastrgana, bila nemoguća, da se otupre snažnim napadajima tuđinaca. I nije čudo, da su onda nad našom domovinom mogli vladati i vladaju razni: Khueni, Pejačevići, Uzunovići, Srškići, Jevtići..., i slični, koji nije su razumijevali životne potrebe našega naroda.

Mlodo Križarstvo, unazad šest godina, dakle 1930. u jeku najžešće krute vladavine generala g. Petra Živkovića, kida s takovom nehrvatskom i nekatoličkom inteligencijom i dovikuje đacima i akademikarima:

Katolička i hrvatska omladino, na tebi je, da sagradiš veličanstvenu zgradnu mlade katoličke i Bogom blagoslovljene Hrvatske! Đačka i akademska hrvatska omladino, dužnost je tvoja raditi s narodom za katolicizam u Križarstvu, koje povezuje u jedno organizacijsko tijelo inteligenciju, dake, akademikare, seljake, radnike, obrtnike i trgovce. Križarstvo povezuje selo sa gradom!

Hrvatska je katolička omladina poslušala taj glas neustrašivog i junačkog borca hrvatskog Križarstva dra Iva Protulipa i pošla je ovim jasno zacrtanim putem, koji je obilježen parolom: S narodom za katolicizam.

U tom su znaku, na teritoriju naše šibensko-zadarske biskupije i održana dva tečaja buduće hrvatske Križarske inteligencije. Naprijе je održan đački Križarski tečaj od 2. VII. — 14. VII. o kojem smo već pisali u našem listu, a sada donosimo nešto o akademskom Križarskom tečaju, koji je

održan od 15 VII — 25 VII u Filipjakovu, ondje gdje i đački tečaj.

Navodim samo imena odličnih predavača na akademskom tečaju. Tu je najprije duhovnik A. K. B-a „Mahnić“ (Zagreb) veleuč. g. Ilija Anaković, zatim don Joso Felicinović, veleučena g. g. dr. Ante Kreše Zorić i dr. Ivo Guberina, te don Damjan Rodin. Od svjetovnjaka — Križara su držala predavanja ova braća: vođa Križarstva dr. Ivo Protulipac, inžinir Karlo Köhler iz Osijeka, dr. Vladimir Cicak iz Zagreba, Emil Lasić iz Sarajeva, te Fedor Cicak i Ratimir Perše, oba iz Zagreba. Debate iza predavanja bile su vrlo žive, tako da je čestoputa debata trajala dulje nego samo predavanje.

Akademikari su bili iz slijedećih mjesta: Banjaluke, Bjelovara, Daruvara, Dubrovnika, Gospića, Karlovca, Krapine, Nove Gradiške, Perušića, Sarajeva, Splitsa, Varaždina, Travrnika i Zagreba.

Đuša tečaja bio je duhovnik AKB-a „Mahnić“ veleuč. g. Ilija Anaković, koji je s nama akademikarima zajedno na tečaju proslavio i svoj imendan. Svojom požrtvovnošću i brigom oko tehničke strane, svojim vedrim zdravim humorom, a nada sve jednostavnim, a opet dubokim i misaonim duhovnim nagovorima veleuč. je g. Anaković najaktivnije sudjelovao u duhovnom formiranju duša buduće hrvatske inteligencije.

Po svršetku tečaja pošli su akademikari s braćom iz Filipjakova, Biograda na moru, Šibenika i Murtera parobrodom na Križarski Zbor u Preko, 26. srpnja o. g.

Sada su svi kod svojih kuća. Ali kudagod idu, nose u duši čvrstu odluku: Svijetlim stazama — s narodom za katolicizam.

Ivan Sestak

ZA SVOJE VOĐE

Irei su uzorni katolici. Koliko je vjerske svijesti kod članova njihovih katoličkih društava, pokazuje činjenica, da oni sami sebi nalažu novčana bremena za uzgoj svećenika, svojih budućih vođa.

Katolički savez trgovačkih namještenika u Dublinu, koji broji 3500 članova, dobrovoljnim doprinosima svojih članova, uzdržava na školama 25 siromašnih bogoslova. A savez irskih državnih činovnika brine se za 38 bogoslova.

— Dakle, još ima vjere i ideala.

Socijalno zrnje

RADNIŠTVO PROTIV KOMUNISTA

„Središnji odbor britanske radničke stranke objavio je manifest, u kome najoštrije osuđuje prevratnički rad komunista i Treću internacionalu. Naročito žestoko ustaje protiv agitacije komunista za tobožnji „zajednički front“. Iskustvo je pokazalo, da se komunisti služe krilaticom zajedničkog radničkog fronta i okupljanja radničkih snaga jedino radi stvaranja zabune, radi izazivanja nesloge i radi rušenja svega što postoji. Na kraju se veli: Zbog svega toga ne može biti nikakove zajednice između vođa britanske radničke stranke i komunizma.“ („Istina“ — br. 33)

BOGATI SOCIJALISTA

Francuski list „Le Front National“ piše: „Javna je tajna da je Leon Blum, uložio velike svote u nekretnine u Lausanni.“

„Reveil du Peuple“, koji izlazi u Parizu donosi, u broju 8., godine I., strana 2, stupac 3, navada dohodke Leona Bluma, koji iznašaju 250.000 dinara godišnje. To je samo plaća, a privatni dohoci, kao advokata „Petrolejskog društva Bordeaux“, protektora društva „Casina di Montecarlo“, gdje mu je brat René Blum namješten sa plaćom od 500.000 dinara godišnje, akcionera Sueškog društva, te akcionera jednog željezničkog, jednog avionskog itd. više su nego golemi.“

KAMO IDU ŽIDOVI?

„Tko veli: Bilo kuda — Židov svuda, neka pođe do zagrebačkih poštara, koji svaki dan obilaze vrata, da

donesu vijesti radosne i tužne, a kojima tabani iz dana u dan sve ravniji bivaju. Jadan je to život, jer još nije pronaden patent, koji bi zamjenio njihove noge. Pitajte ih: „Gospodo listonoše, koliko ima među vama Židova?“ — Nasmijat će vam se, pa će vam dobaciti: „Zna Židov kuda ide. Ne će on svuda.“

Pitajte kočijaše, koji čitav dan po ledu i na žezi gone konje, da zarade svagdašnji kruh, koliko među njima Židova ima? Odgovorit će vam: „Ne će Židov u kočijaše, jer teško je uzde držati, sedlati konje, i dubar pod njima grabiti.“

Po noći, kad smetlari čiste i peru ulice, zapitajte kojega od njih: „Ima li koji Židov među vama?“ Još će vas metlom po glavi, jer da ste ga došli — zafkrkavati. Kud će Židov da ulice čisti. On spava kroz to vrijeme, ili se zabavlja u kabaretu ili u kavani.

Da vam je tolika moć, da možete legitimirati sve zagrebačke stražare, tad ne bi našli ni jednog Salomona ili Morica. Da među žandarima, finansijskim i pograničnim stražarima, svijetlijkom tražite jednoga Jevrejina, ne ćete ga naći. Koliko tisuća ima žandara, gradskih stražara, seoskih pandura, financijskih stražara, pograničnih stražara, a da ostavite u testamentu jednu milijonsku baštinu za Židova koji se nalazi u tom „rodu“ službe, ta baština ostade bez — nasljednika. Zašto? Jer ni jednoga Jevrejina ne bi našli među tolikima tisućama, koji nose pušku, sablju i pendrek.

Društvo podvornika će vam moći kazati, da nijedan Židov nije njihov član. Pa to je i razumljivo. Židov nije za podvornika, već za — gazdu“... (Zagrebačka „Nedjelja“, br. 31)

Po svijetu

SLANO JEZERO. Prema istraživanjima mađarskih učenjaka nalazi se ispod Budimpešte slano jezero, dugo 35 kilometara. Radi se na tome, da se iz njega eksploatiraju sol i jod.

FRANCUSKA UMIRE. U Francuskoj su 1935. sklopljena 284.604 braka, rođeno je 638.881 dijete, umrlo je 658.357 osoba. Na čistom su dakle gubitku za 19 hiljada 476 duša.

ČIKAŠKI KATOLIČKI REDARI ustanovili su posebno društvo katoličkih redara, u koje je stupilo 500 redara i redarstvenih

činovnika. Zaštitnik društva je sv. Patricij.

KAPELA NA VODI. Na velikim vodama i prokopima u Paragvaju su velike pokrajine bez crkava i svećenika. Kroz te krajeve će sada prolaziti posebna lađa, koja će biti uređena kao kapela. Na njoj će biti više svećenika, koji će vršiti dušobrižničku službu.

AMERIČKI REKORDER O SVOJOJ SREĆI. Američki rekorder u trčanju crnac Ralph H. Metcalfe obratio se na katoličku vjeru. Tom prilikom je izjavio, da se sve časti i odlikovanja, što ih je kao brzi trkač uživao, ne dađu usporediti sa srećom, koju je osjećao kad je postao katolik. „Katolicizam mi je otvorio oči. Donio mi je novo veselje života, utjehu i snagu. U sportu i študiju, u mojim fizičkim i duhovnim nastojanjima oslanjam se na molitvu.“ On i ove godine učestvuje među prvima na olimpijskim igrama u Berlinu.

NJEMAČKO NAORUZANJE. Njemačka ima 3300 vojnih i 2800 rezervnih aeroplana.

OLIMPIJSKE IGRE. 1 t. mj. svečano su otvorene olimpijske igre u Berlinu, na kojima sudjeluju 53 naroda. Sudjeluju i naši natjecatelji, ali se dosad baš nijesu istakli.

SV. MISA ZA KATOLIČKE BORCE NA OLIMPIJADI. Da se omogući katoličkim borcima na Olimpijadi u Berlinu slušanje sv. Mise u nedjelje i blagdane, crkvene vlasti upriličile su dušobrižničku službu za ovaj slučaj, koja već dobro radi. O. Musial održao je u jednoj dvorani u olimpijskom selu već prvu sv. Misu.

TOPLI POZIV KATOLIČKOG NADBISKUPA. Westminsteri katolički nadbiskup Hinsley, poznat kao veliki socijalni reformator, uputio je ponovno poziv svojim vjernicima, da se sjete, da je nevolja u svijetu sada najveća te da je sada zgoda, da se pokaže, tko je katolik i koliko ima ljubavi Božje u srcu. Sve, što se dosad uradilo, premaleno je spram neizmjerne bijede.

SPANJOLSKE STRAHOTE. Strahote gradanskog rata u Španjolskoj došiju užasne razmjere. Vjerski progoni su upravo nevjerojatni te slične neronskim vremenima. Redovnici i redovnice te svećenici se ubijaju na veliko, požari i rušenje crkava ne prestaje. U svim ulicama Barcelone vise po kandelabrima obješeni svećenici, a žene su u povorci na srebrnim crkvenim pladnjevima nosile preko 50 glava svećenika kroz barcelonske ulice. Samo zadnjih dana spaljeno je 16 katedrala i oko 200 crkava, a opljačkano oko 200 samostana. Komunistička rulja pokrala je silne dragocjenosti, ne zato da ih podijeli siromašnim proleterima, nego da ih u zgodnom času proda u vlastitu korist. Sveta Stolica je kod madridske vlade uložila odlučni prosvjed protiv ovih nasilja nad katoličkim svećenstvom, koje ničim nije upleteno ni angažirano u političkoj borbi, koja je nastala u Španjolskoj, kao i zbog toga, što se redovnice protjerivaju iz bolnica i što se sistematski uništavaju i pale crkve i samostani, te čak oskrvnjuju i grobovi. — Utješno je, što dolaze vijesti o sve snažnijem napredovanju narodnih boraca za obranu Španjolske od terora crvene madridske i katalonske vlade.

DRŽAVNI UDAR U GRČKOJ. 5. t. mj. predsjednik grčke vlade general Metaksas, uz odobrenje vladara, proglasio je u cijeloj zemlji opsadno stanje i prijeli sud te proveo državni udar i preuzeo svu vlast u svoje ruke, jer se doznalo, da su komunisti namjeravali podići ustanak i u svim gradovima preuzeti vlast u svoje ruke.

SVEUCILISNI STUDENTI U DEBREČINU, ugledavši se u primjer budimpeštanskih studenata, zatražili su, da se postavi križ u svim razredima. Njihovom zahtjevu je udovoljeno.

VLAHOV
OKREPLJUJUĆI ŽELUDACNI
ELIXIR

KUĆA UTEM
GOD
1861

IZDRAVSTENI
GORKI LIKER
SVJETSKOG GLASA

proizvada
jedino
R. VLAHOV
ŠIBENIK

SOLINE (Dugi Otok)

ODLAZAK VRIJEDNOG SVEČENIKA. Dneva 30 VII. ostavio je naše maleno selo velečasni Don Srećko Pavić, da nastavi svoj težak apostolski rad u župi Zlarin. Nakon dvije godine i po Providnost je htjela da se odijeli od nas. Radio je neprestano, ne žaleći truda. Najveća pažnja i briga bila mu je Katolička Akcija. Sretan je bio među nama, a i mi smo bili veseli videći ga u svojoj sredini.

Dneva 30 VII. oko 2 sata poslije podne, sakupilo se cijelo selo da isprati svog dušobrižnika. Suznim očima otpratila ga je čitava župa, koja mu ostaje uvijek zahvalna za sav rad oko napretka našega sela. — Zelimo našem bivšem duhovnom vodi sretan i veseo rad među dušama koje su mu povjerenе, da i dalje radi savjesno za dobro svoga naroda.

DOLAZAK NOVOG SVEČENIKA. Kako smo ostali u žalosti za svojim vrijednim svećenikom, tako nas je obradovala vijest da nam dolazi svećenik koji će nastaviti rad oko onoga što je naš bivši župnik ostavio. Velečasni Don Joso Arnerić održao nam je 2 ovoga mjeseca sv. Misu i propovijed, u kojoj je istaknuo kako će on nastaviti rad svoga pretšasnika. Zelimo našem novom svećeniku mnogo uspjeha oko spasavanja duša, uz želju da ostane što dulje među nama.

Križarica

KRIŽARSKA AKADEMIJA. Kao i prošle godine tako i ove proslavili smo naš križarski dan. Udesili smo akademiju baš na dan našeg zaštitnika sv. Jakova. Kako je bila velika vrućina, to smo akademiju održali na otvorenom i stoga je uspjeh bio mnogo bolji, jer je bilo prisutno cijelo šelo i mnogo stranaca iz okolice. Program je bio lijep i zanimljiv. Akademiju je otvorio naš duh. vođa D. S. P. proslavom, u kojem je prikazao veliko značenje križarskog pokreta za sretniju budućnost hrvatskog naroda. Iza proslava otvivali su Mali Križari svojom fanfarom križarsku himnu. Potom su slijedila dva vrlo lijepa igrokaza: „San Malog Isusa“, koji su odigrali Male Križarice, i „Izdajica“ koji su vrlo lijepo izveli članovi Križari. Da priredba bude zabavnija to su odigrana još tri šaljiva komada: „Sad ovamo sad onamo“, „Nasamareni Žid“ i „Brico“. Uspjeh ove priredbe bio je odličan, a naši Križari pokazali su ovom priredbom svoje lijepe sposobnosti. — Bog živi!

MLADA MISA U BOŽAVI

Dne 2 kolovoza mjesto Božava na Dugom otoku osvanulo je u svečanom urešu. Toga je dana slavio najveći svoj dan u životu mladomisnik Don Sime Batković. Hrvati — katolici mjesta Božava su se veselili što njihovo mjesto dobiva u kratko vrijeme, iza godine dana, već drugoga mladomisnika. Krasnju je propovijed održao vlč. župnik iz Tkona Don Leo Uglešić. Na svečanom je objedu, između ostalih zdravica, izrekao divnu zdravicu g. Ante Vojvodić, prof. u Zadru. — Novog svećenika Kristovog neka prati blagoslov Božji!

VISOVAC

GOSPA OD ANDELA — ASISKO PROSTENJE. Romantika Visovca privlači preko cijele godine mnoštvo stranaca, ne samo iz naše države nego iz cijele Evrope, pa čak i iz Kine. — Rekoh, pohađaju ga preko cijele godine, no osobito na blagdan Marijine. Najviše na njezine blagdane, jer ih tada privlači ljubav i moć slavne Visovačke Gospe. Ne dolaze tada ljudi iz dalekih krajeva nego pobožni hrvatsko-katolički narod iz Ravnih Kotara, Petropoljske Krajine i kršne Zagore.

Od svih Gospinih blagdana ipak narod ovih krajeva najviše štuje dragu Gospu pod imenom Gospe od Anđela i Velike Gospe.

Zato se i u Gospino svetište na Visovcu na ta dva blagdane slegne mnogo naroda. Tako je bilo i ove godine na Gospu od Anđela. Već uoči blagdana mnogo je hodočasnika došlo. Asisko oprostjenje otvorio je u subotu poslije podne o. Ćiril Vrcan, gvard. samostana — procesijom oko crkve. Uvečer je zbor novaka ispjevao Gospine litanije — a kratku propovijed održao je o. gvardijan.

Na sam blagdan svećenici su već od rana jutra ispovijedali i hranili Tijelom Kristovim vjerni puk. U 5,30 s. pjevanu sv. Misu s propovijedu održao je magister franj. novaka o. Albert Bukić. — U 10 s. bila je svečana sv. Misa koju je služio o. gvardijan uz asistenciju o. Rafe Romca i o. Ante Benutića. Preko sv. Mise toplo i ganutljivo, govorio je o. Andrija Zjačić, vje-

Kalendar Kolovoz

N.	16	11 nedj. po Duh.- - Joakim, pr. - Roko
P.	17	Hijacint, pr. © Mlad
U.	18	Jelena, carica
S.	19	Ivan Eudes, pr.
Č.	20	Bernard
P.	21	Ivana Franciska, ud.
S.	22	Sturijijan, m.

Sv. Ljudevit biskup

Rodio se 1274 g. na dvorcu Brignolu u južnoj Francuskoj. Otac mu je bio Karlo II kralj napuljski i sicilski, a majka Marija, kći Stjepana V kralja madarskog i hrvatskog.

Duboki kršćanski odgoj primio je Ljudevit od svoje pobožne majke.

Kad je svečev otac Karlo II izgubio bitku g. 1284 u ratu sa Španjolcima, morao je poći u sužanjstvo, iz kojeg se izbavi davši za taoce 3 svoja sina, a među njima i Ljudevita. Tu je Ljudevit punih 7 godina proživio u najvećem zlostavljanju i ponižavanju. Ali ipak sužanjstvo ni za čas nije moglo pomutiti mir i vedrinu u svečevoj duši. I to je njegova okolina zapažala. Pa kad su ga pitali, kako on može biti uvijek tako miran i sretan — svetac je kazao: „Priateljima Božjim nesreća više koristi nego sreća, koja čovjeka čini oholim i zaboravnim na Boga.“

U sužanjstvu Ljudevit je teško oboleo i učinio zavjet da će postati franjevac, ako ozdravi.

Kad je Ljudevit izašao iz sužanjstva, otac je htio na svaki način da ga oženi i da mu ostavi kraljevski prijestolje. Pa iako je papa poručio Ljudevitu da ga odriješuje od zavjeta — svetac se je energično svemu tomu opro i

kazao: „Isus Krist je baština moja. Ako Njega nemam, tada ništa nemam.“

Na koncu otac popusti, a Ljudevit obuče franjevačke haljine i zaređi se za svećenika.

Malo vremena iza ređenja papa ga imenova biskupom grada Tuluze. Svetac je primio tu čast istom kad mu je papa naredio u ime zavjeta poslušnosti.

Ljudevit, iako kraljevski sin, uzvišeni na biskupsko dostojanstvo, ostao je uvijek skroman franjevački redovnik. Tako, kada su mu u Firenci tamošnji franjevci spremili za stan prostoranu sobu, urešenu sagovima i kraljevskim grbom, svetac je na ulazu sobe kazao ostaloj braći redovnicima: „Ovo nije ćelija za redovnika nego dvor za svjetovnog kneza; a ja sam se već davno odrekao gizde ovog svijeta i zavjetovao Bogu potpuno siromaštvo.“

Kad je kao biskup stigao u svoju residenciju prvi je posjet napravio u božnicama, bolnicama i tamnicama, eda tim najbjeđnijim pokaže da njih najviše voli.

Naš svetac izvanredno je ljubio siromahe. Svaki dan kod svoga stola imao je 25 siromaha, kojima je dijelio hljeb klečeci. Svake nedjelje prao je noge trojici najvećih siromaha. Da bi obratio Židove i nehajne kršćane, zadržavao je sebi najteže pokore u hrani i u spavanju.

Ljudevit je uvijek težio za samostanskom tišinom, pa se je htio i odreći biskupske časti. Međutim na povratku iz Barcelone, u blizini rodnog mjesta, uhvati ga groznica pa mjesto u samostan, pokrijepljen sv. sakramentima, pun zasluga, pođe u nebeski samostanski mir i tišinu.

Bilo je to 19 kolovoza 1297.

Ukopan je u franjevačkoj crkvi u Marselju. 20 godina nakon smrti bio je proglašen svetim, još za života njegove majke.

Život Šibenika

ENGLJSKI KRALJ U ŠIBENIKU. U prošli ponedjeljak stigao je, skoro iznenada, u Šibenik Eduard VIII engleski kralj i car Indije. Došao je privatno sa dvorskim vlakom iz Zagreba oko 9 s. ujutro. Na novom gatju dočekali su kralja predstavnici civilnih i vojnih vlasti, s kojima se je zadržao u dužem razgovoru. U 11 s. sa svojom jahatom „Nahlin“ prosljedio je krstarenjem po Jadranskom moru. Dočekao kao i ispraćaju prisustvovao je veliki broj građana, a grad je bio svečano okićen.

G. BERNARD BERENSON — uvaženi engleski i svjetski kritičar umjetnina, dosjetio je u prošlu nedjelju naš grad u pratnji prof. Barača. Pregledao je cijeli grad, dok se je u katedralu više puta svratio i divio se njezinoj ljepoti.

NEPRISTOJNO ODIJEVANJE I KUPANJE. Kroz ovu ljetnu sezonu često je vidjeti kako se usred grada šću mnogi stranci sasna nepristojno odjeveni. N. pr. u kupaćim kostimima; ženske i u kratkim miškim hlačama, odveć, upravo izazovno, dekoltirane. — Suviše se oko Crnice kupaju i odrasliji mladići potpuno goli, koji se uz to veoma nepristojno ponašaju, izazivajući i dobacujući prolaznicima koje šteta. A zna se da se tamo i ženske idu kupati... Apeliramo na kompetentne faktore, jer je to već dozlogrdilo. Ta nijesmo u kakvoj divljoj prašumi već u kulturnoj i kršćanskoj Evropi! Upozoravamo na uputu koju je ovih dana dala banska uprava u Splitu: *U pogledu akcije, što ju je poveo episkopat primorskih biskupija proti napadnoj golotinji i slaboznijim prizorima na kupalištima, respektirat će se sve ove primjedbe, koje su na obranu javnog morala.*

PREUZV. BISKUP na 12 ov. mj. otputovao je u Sukošan, gdje je sutradan ustoličio za župnika vlč. Don Krstu Rudelića i prisustvovao proslavi mjesnog zaštitnika. Zatim je otputovao u Silbu, gdje je uzveličao svojim prisustvom proslavu dijamantne mise vlč. Don Jose Lovrovića. Ovim prilikom imenovao je preuzv. biskup sijedog svečara za časnog prisjednika duhovnog stola s pravom da nosi crveni pojas.

U VRPOLJCU, na Veliku Gospu, biće ovaj red svetih Misa: Prva sv. Misa biće u 2. sata ujutro, a onda redom u 4, 5, 6, 7;

roučitelj na real. gimn. u Sinju, o ljubavi Marijinoj prema hrvatskom narodu.

Hodočasnik

Za liturgijsku obnovu

Za vrijeme liturgijskog sastanka nikla je misao, da se daljnje promicanje liturgijske obnove našega naroda povjeri posebnom odboru, koji će s odgovornošću preuzeti sistematski i organizovani rad oko budućnosti i propagiranja liturgijske obnove kod Hrvata u intenzivnom i ekstenzivnom smjeru. U tu će svrhu najprije svaki odbornik za se što više produbiti i popuniti svoje liturgijsko znanje, a nadalje — uvijek dogovorno sa svojim Ordinarijem i pod njegovim vodstvom — u svojem djelokrugu rijeđu, dopisivanjem i preko štampe širiti zanimanje za liturgijsku obnovu.

Taj privremeni odbor ima za sljedeću godinu konkretno ove zadatke: 1. da propagira i po mogućnosti provede rezolucije, koje su bile prihvaćene na sastanku; 2. da se pobrine za tiskanje i raspacavanje izvještaja sastanka, koji mora da izade na opću želju svih prisutnih a i mnogih neprisutnih; 3. da u sporazumu s uredništvom i upravom lista odredi način daljnje uređivanja i što većeg raširenja „Zivota s Crkvom“; 4. da pripremi sljedeći liturgijski sastanak, za koji su svi mišljenja da se u većem stilu drži tek svake druge godine, a da se međutim liturgijska propaganda vrši u užem krugu pomoću predavanja, manjih sastanaka i tečajeva.

Jedina je mogućnost bila, da se na samom sastanku odabere ovaj privremeni odbor između samih učesnika sastanka i onih koji su željeli da dođu ali su bili spriječeni, dok će se istodobno pozvati i predstavnici iz svih ostalih naših biskupija, koji se za liturgijsku obnovu zanimaju, da uđu u ovaj, za sada privremeni i pripravniki odbor. Čitav će taj odbor stajati u međusobnoj pismenoj vezi prama potrebi, a sastajat će se barem jedamput godišnje.

Na sastanku je u Hvaru dne 6 srpnja 1936 jednoglasno izabran ovaj pripravniki odbor za promicanje liturgijske obnove u hrvatskom narodu:

Pokrovitelj je: Mons. Milho Pušić, biskup hvarski. — Predsjednik: Dr Ivan De lalle, kanonik-župnik, Trogir. Tajnik: Josip Kirigin, urednik „Zivota s Crkvom“ Hvar.

Odbornici: 1. Zagrebačka nadbiskupija: Dr. Franjo Šeper, nadbiskup, tajnik, Zagreb, Dr. Matija Markov, kateheta, Varaždin, Dušan Zanko, profesor, Zagreb; Mato Paljug, prefekt sjemeništa, Zagreb. — 2. Križevačka biskupija: Dr Janko Kalaj, kateheta, Zagreb. — 3. Senjska biskupija: Dr Josip Frančišković, kanonik, Bakar, Dragutin Kukulj, župnik, Ogulin, Aleksandar Zoričić, kateheta, Senj. — 4. Šibenska biskupija: Don Josip Felčanović, konzultor Šibenik, Ivo Grgurev, svećenik, Šibenik. — 5. Splitska biskupija: Dr Antun Pilepić, dekan, Split, Dr Stojan Brajša, advokat, Split; Don Mate Garković, prof. bogosl., Split. — 6. Dubrovačka biskupija: Dr Ivo Bučić, kateheta, Dubrovnik, Mladen Kaštelan, profesor, Dubrovnik. — 7. Đakovačka biskupija: Dr Josip Gunčević, kateheta, Zemun, Dr Pero Ivanišić, profesor bogosl., Đakovo, Stanislav Preprek, učitelj, Petrovaradin. — 8. Hvarska biskupija: Don Juraj Dorotić, kanonik, Hvar, Don Stjepan Bojanić, kateheta, Vis, Don Sime Kovačić, biskup, kanc. Hvar. — 9. Franjevd: O. Leonardo Bajić, župnik, Sinj, O. Petar Vlašić, konzultor, Beograd, O. Josip Tinodi, kateheta, Požega. — 10. Dominikanci: O. Antonin Zaninović, Split, O. Dr Hijacint Bošković, prof. bogosl., Senj. — 11. Isusovci: O. Bogoljub Stričić, prof. bogoslov., Sarajevo, O. Milan Pavelić, Zagreb. — 12. Kapucini: O. Pavao Ivakić, Split. — 13. Konventualci: O. Dominik Kamenski.

ODRŽANE SVEČANOSTI. — U nedjelju 2. VIII. održane su veće križarske svečanosti u Zavdovićima, (izaslanik V. K. B. brat Ramljak), u Bistri (dr. Cicak), u Šićicama (I. Tubaković).

Odlikovana tvornica voštanih svijeća na paru

Vladimir Kulić -- Šibenik

Utemeljena 1904.

izrađuje sve vrsti voštanih svijeća uz najumjerenije cijene tačno po naručbi i želji cij. gg. interesanata iz prvorazrednih sirovina.

Imade stalno na zalihama tamjan, žižke, stojnice, nastavke i ostale potrepštine, te prima u zamjenu za svijeće okapine i ulomke istih, uz najpovoljnije uvjete.

Za vrij. naručbe se preporučuju:

Vladimira Kulića nasljednici
Šibenik, ul. Kralja Tomislava